

חונא ואיטלולא

א. שטיינמן מנגלל רחמיו (פרוסות ב, דבר) על היצור האנושי המחפש לעצמו סם של שכחה ומוצא אוהה בשע שועים, בהילולא, בליצנות ובחונא ואיטלולא.

א. שטיינמן: איני חושב כלל, הריני חיי. חונא: יש לי הצעה: הבה נרוק חצי צימ לים. נקלע לאחת מאניות המעפיר לים הצולעות למולנו.

הרינו אוספים חצצים וננשים אל המלאכה. ומסביבנו הומים ורועשים תחיים. או"ר ורבניציפי משהקים בכרור, שלונסר קי רין אחרי טשרניחובסקי להשיגו ורעד מות שניהם פרועות, יעקב כהן ושמוער נוביץ מתגוששים. למה גולדברג מטפד סת לעלות על עמוד גדול, חבורה של סופרים צעירים רובצים ועסוקים בכנין סגודת חול, שופמן מלקט צדפים ספר נים עדיני נוונים, י. ל. ברוך רוכב במים על מפלצת גומי ענקית וצונח ונר פל ואינו בוכה. ברל כצנלסון ומאיר יערי קופצים מעל לחבל מתוה נכות. ש. שלום שר שיר של שבה שנוא לים במטר חו בלב חול. ר' בנימין סתהלק עם ערבי ומתחלפים: ר' בנימין כתרבוש והערבי ביארמולקה ובזקן, אביגדור המאירי עושה כל מיני להטים: בולע אש, שוכר שלשלאות, כונה מגדלים פורחים באוויר, חברי העיריה עם י. רוקה בראש יושבים ומסתכלים בהצנה של "תיאטרון הכובות". ב"צ כין מספר כדירות של המטאטא ופ. ברנשטיין מתפאר שילך הערב ל"כל הרוחות". הכל תוסס הרווה ומתברת ומשתעשע ותחלל מלא חוכא ואיטלולא.

שטיינמן: האוהב אתה סופרים? חונא: כן, מרחוק, כמסתחי עשת. שטיינמן: גם אני כך, ובכן נסתלק סכאן.

הוא תוחב זוג אצבעות לתוך פיו ושורק ומיד עומדים לפנינו שני סוסים אבירים. שינו עולים עליהם וטסים במהירות הבזק הרחק הרחק, עושים אנב טיסה כל מיני "קונצים" כקוואר קים ממש.

ואחר כך אנו נפרדים איש לעברו וכל אחד יוצא לעבודה התחיימה לו למשך שעות קצרות. כי בעולם שאינו רציני והארם מכיר שתפקידו בחיים היי לולא וחוכא ואיטלולא אין מקום למנצד לים ומנוצלים ושעות קצרות דיין לפד גם בחמה ואדם.

וכתום העבודה מנוחה קלה ואחר כך טיפוס על הרים, טוילים, סירות, רוקר

דים לקראת שקיעה (ולא רקיעה פדאית כנהוג אצלנו), ושירה (ולא צדירות צורמות אוון כנהוג אצלנו), משואות, מדורות, שיחות, התעלמות באהבים וקול לוחש רכות: "לכה דודי נצא השד" דה נלינה בכפרים נשכימה לכרמים". ומתקופה לתקופה נסיעות לארצות רהר קות לראות ולהכיר תגל ונפלאותיה עד מאה ועשרים שנה (ולא שבעים שנה כנהוג אצלנו). כי אם לא היה האדם רציני או כמח שימיו יהיו לא פחות ממאה ועשרים.

הנך נוטה עתה להשערה — אומד א. שטיינמן במאמר הנ"ל — כי לצים השתלטו על העולם". ואני אומר כי הצרה היא שלא לצים השתלטו על העור לם, אלא אנשים רצינים. כל האסונות המתרחשים בידי רצינים מתרחשים הם. כי האדם המטופל בשעשועים ובי הילולא ובחונא ואיטלולא אינו מסוגל כלל להביא רעה.

אנו היהודים, עם תלוש כלי קרקע תחת הגעלים ובלי שמים מעל לכובע, לקינו ברצינות יותר, מכל עמי תבל, הורחקנו מהחיים הפשוטים, הבריאים, העשויים, שכשכילם אדם נוצר על פני אדמה ונעשינו בעל כרחנו רצינים, מלכד זה ירשנו מהעמים הסלאבים וכיחוד מהרוסים, שבתוכם חיינו, את המלכוד ליה ואת העצבות. "הכה נהעצב" — וזהו תכונה דוסית, עם מדוכא תמיד בידי ערציים, בהיים, כספרות ובתיאטר רון אין אנו אוחבים את ה"האפי" אג דינג", מאוכזבים אנו אם ה"אגדינג" הוא "האפי" ולא רציניטראגי.

ומעשרת הקבין של הרצינות שלקיני בה, לקחה ארץ ישראל לא פחות מתשד עה. אין קיבוץ יהודי בעולם שיהיה כה מתוסר, סאנס אוף יומור" כקיבוצנו בארץ. הסבה מובנת: כל מישוהו היה משהו בעירו ובעירתו. זה היה יו"ד של אגודה ציונית וזה עמד בראש אגוד דת, "דובדי עברית". זה היה הגביר של העיריה נות היה הנכאי בבית התפלה. זה היה הרוקטור היתירי וזה היה הפרר ביוזר היתירי, ערת אנשים מכובדים מאד המתחכים לעצמם ברצינות נורר אה. האוכלוסין בארץ-ישראל, כידוע, משני סוגים הם: אלה שזכו בכד שחיד שוב יהוג את יובלם ואלה המתחכים להורם להתייבל, איך אפשר לצפות מאנ

שום רצינים, כאלה שישפילו עצמם לבי הוג קלות ראש ולמלא צהוק פיהם בפומבי לעיני כל? משל לאותו יהודי שהלך להצטלם בשביל פספורט, נתלוחח לו אשתו, וכשאמר לו הצלם שיעמיד פנים שוחקות, פנה לאשתו ואמר: "חנה, צאי לדגע".

המחמאה היותר נעימה שמבקר יכול אצלנו להעניק בה סופר, הרי זה להכיר תירו בתור משורר הצער או משורר הכאב והדוה או משורר האוי ואביו. אני חייתי מתכניש להוציא תוסמי החור צה בתואר כזה.

במשך שנים רבות זלולו אצלנו בשר לום עליכם, סופרי קיוב עיר מושבו ומולדתי, כגון יצחק יעקב ווייסברג, א. שולמן, הקלמנסונים וכל שאר הסופרים הרצינים ובעלי הדקדוק הביטו עליו מני בות, הם "מלעיל" והוא "מלרע". הם דגש הוק והוא דגש קל שבקלים, היו סכטלים אותו: לץ, ברחן, פיליטוניס ט"ל, שמם כמעט שנשכח ושמו ינון לדורות, בעלי הדקדוק לא היו היתודים שהתייחסו אליו ככה, אבל הסוראים בעצמם הוציאו מישפט והכריתו לשינוי יחם לסופר הדגול, ספרותנו (הצעירה ביהוד) רצינית היא. ואני אומר: אם רואה אתה סופר שאין הומור מטפטר מעט, אפילו בשעה שדמעות מטפטפות בלבן, כילד זה הוודע לצהוק ולככות כאחר, תרע שאין לו חלק לעולם הבא בספרות, סופר שלא נתברך ברחמי צהוק מקולל הוא בטמטום ובעקריות, פתחו את התורה ותראו, קראו את הנביאים ותוכחו. יתר על כן: הקדוש ברוך הוא בכבודו ובעצמו מרשה לו צהוק וחוכא ואיטלולא, כמה שנאמר: "יושב בשמים ישחק ה' ילעג".

בשום ארץ אינך משתעמם, למשל, באסיפה, כשם שהנך משתעמם כאן. מנהג הוא אצלנו לחלק בכל אסיפה כיד בודים לכאייכת של מפלגות, של שכבות ושל עדות כעליות בבית תפלה, סבלי להתחשב עם יושל למה מה להגיד או לאו, עולים על פיות אנשים המתחילים לדבר ואינם יכולים לנמור, נפתחים הפי פיות כברוים שנתקלקלו ומטילים מים שאין להם סוף, ישנם כאלה הרגילים לדבר לא על פי השעון אלא על פי הלוח, הכל רציני עד פיהוק, איני מויעץ לכם להציל כבוד אסיפה ולהצהיל את הפה בקריאת בינים, נסיתי פעם, נו. נו. מה? מוטב שלא תשאלו. קרי אתיבינים חלא דבר פרלמנטרי הוא ודי

בר מותר ומקובל בכל העולם, אבל אצלנו — לא! ועוד טרם שאתה נכנס לאספה, לתגייה, לקבלת פנים וברלי — יודע אתה סגודם מה שיקרה. לא פחות ממנין נואמים יקומו זה אחרי זה ויטחד נו אותו קמחא טחונא, אותם הפנים הרצינים בשחת יוכל כמו באסיפת אבל, בשבוע זה הלכתי ללוויה, רחמנא ליצלן, שבה נשמעו עשרים הספרים ואחד, מלכד שירת הקון, המושפעת השכולה נאלצה לעמוד בשרב ולתקשוב לכל אלה, אפילו בלוויה הסר לנו הויש הר מוד, אפילו בפני הסות רצינים אנו.

איני כפי בתכסיפי מלחמה כרוב היי הודים, אבל ברור לי שסוף סוף ינחלו הנצעים תבוסה. לא האירונים, הפאנר קים, התותחים וכל שאר הדברים המר בים שהמציאו אנשים רצינים יבדועו אלא ה"סאנס אוף יומור" של האנגלים ינצחו את היטלר, ברנש רציני זה, הנור מיון ופרוש מנשים. הצהוק וההר כא ואיטלולא שלהם ופטלוחו.

הסתכלתי בחיי העם הזה עשרות שנים ואין עם בעולם שיש לו חוש חיים ובינת חיים כמותם. יודעים הם כי הער לם הזה אינו תכלית השלמות ועל כן מותר גם לצהוק לו. בתקופתי היו אצד לם ראשי המדברים בספרות כנאריד שאו, טישטרטון, הקסלי ואחרים קטר נים מהם, כולם יודעי צהוק (לאורנס שאני — מוכה שהפת היה ואשה נרמ ניה היתה לו שזדקה צלחות לראשו).

כי שלא שמע צתוקן של כנות ההמון האנגלי המוזהבות, לא שמע צהוק מיטיו, כפרלמנט, באסיפות, בבתי ספר, באר ניואקסיטאות, בקלובים, בעתונות, בבית המשפט מדרדר הד אותו צהוק, לא חמיד מרוב טובה הוא צחוקם. גם לעד תות בצרה אינו עוובם, האנגלי אינו חטטן, אינו ענ עונה ועומד בתוכה ועודר ומנפר סבלי לזון. מרובי עד דים הם. צ'רצ'יל, מלכד שהוא מדינאי הריהו גם סופר, גם צייר חשוב (בעד לום הם) ובעתות המנוחה הריהו גם כנאי ובידיו הקים לו בית. בולרוין הריי הו מדינאי, סוהר, סופר ובוסן שהית ראש הממשלה גילה בשוק מוכרת פיר רות כשרונות וכתב הקדמה לסיפור שפורסמה. האנגלי הוא גם קולקטור: אוגר ספרים, אוגר תמונות, אוגר כלי זכוכית, ואם עני הוא, או אוגר הוא כפתודים או בולים או כריטיסים. על כל אלה ספורטסמן הוא ורוח הספורט מרוד פת על הכל. אצל עם כזה אפשרי הוא

שאטלי וגרינווד ומודיסון ואלכסנדר ורלטין ובאנוון — אנשי מפלגת הפועד לים — יעברו עכשיו מתוך הרמוניה גמורה עם צ'רצ'יל, צ'רצ'יל הוא שפסק שאין מפלגת הפועד עלים ראויה לנהל ממשלה מחר סר אנשים מתאימים לתפקיד גדול כזה, עכשיו שינה את דעתו והכניסם אל הקבינט לעבוד אהו שכם אחד. מה ככך? אנשים בלתי רצינים, חלא מותר להם לשנות דעתם, האיפור חל רק על אנשים רצינים כמינו, רק אנשים רציר נים כמונו נוקמים ונוטרים. רק אנשים רצינים כמינו צריכים להקשות על מה שאמר וייצמן לפני עשרים שנה: "סטייטש?" ורק אנשים רצינים כמונו יכואו בהכחה: חלא הרצל אמר כך וכך לפי ארכעים שנה: "סטייטש!" כאילו מאז לא חלו שינויים וזעזועים בעולם וכאילו בצה קפואה הם החיים. לפני שינוי רבות, עוד לפני המלחמה העולמית הקודמת, עליתי פעם אל היי ציע של הפרלמנט הבריטי להקשיב ליר כוח על שאלת, "האום רוי?" לאירלנדיה; שאלה שגרמה לא אחת למשכרים בממר שלה, ראש הממשלה היה אז אסקוויט וראש האופוזיציה — בלפור, הישיבה היתה סוערת מאד, יצאתי אחר כך לטיול כגן סנט ג'יימס ובחזרי עמדתי להסתכל בהצגת, "פאנטש ענד ג'ודי" — תיאטרון בוכות נודד. נכנס אדם לתוך סין ארגו נכיה ושתי ידיו מוציאות לעיני רואים שתי בוכות והן מתווכחות ביניהן, טוענות ומריכות ומרביצות זו בזו. עיני זול, אבסורדי, ושומר נפשו הרצינית ירחק מזה. על ידי עמד זקן כה ומתיך ונהנה, כעד השני של הארגו — סליחה: התיאטרון — עמד זקן שני, נכות, רק ויפה עם שערות שיי בה ומתיך ונהנה. פתאום נפגשו עיני הם ונתקרבו האחד לשני ושניהם עמדו יחד ויהד פרצו בצהוק צוהל, הזקן הכי מלך היה אסקוויט והזקן הנכות — בלפור. הצהוק קרב את זה לזה.

מובטחני שלו הזמין באמת י. דוקח את חברי העיריה לתיאטרון הבוכות ולו היה סופרסקי אוגר כפתודים וד, כהן אוגר כולים ומשה סמילנסקי אוגר כד טיסים ופ. ברנשטיין הולך בערב ל"כל הרוחות" באמת כי אז היו יריח פני מאטרו כמקומו מנה, שטיינמן שיש לו הישוב אהרים.

אימלא היינו רצינים כל כך בי אז היו עיני מס החירות כועד הלאומי

הוא תוחב זוג אצבעות לתוך פיו ושורק ומיד עומדים לפנינו שני סוסים אבירים. שינו עולים עליהם וטסים במהירות הבזק הרחק הרחק, עושים אנב טיסה כל מיני "קונצים" כקוואר קים ממש.

ואחר כך אנו נפרדים איש לעברו וכל אחד יוצא לעבודה התחיימה לו למשך שעות קצרות. כי בעולם שאינו רציני והארם מכיר שתפקידו בחיים היי לולא וחוכא ואיטלולא אין מקום למנצד לים ומנוצלים ושעות קצרות דיין לפד גם בחמה ואדם.

וכתום העבודה מנוחה קלה ואחר כך טיפוס על הרים, טוילים, סירות, רוקר

דים לקראת שקיעה (ולא רקיעה פדאית כנהוג אצלנו), ושירה (ולא צדירות צורמות אוון כנהוג אצלנו), משואות, מדורות, שיחות, התעלמות באהבים וקול לוחש רכות: "לכה דודי נצא השד" דה נלינה בכפרים נשכימה לכרמים". ומתקופה לתקופה נסיעות לארצות רהר קות לראות ולהכיר תגל ונפלאותיה עד מאה ועשרים שנה (ולא שבעים שנה כנהוג אצלנו). כי אם לא היה האדם רציני או כמח שימיו יהיו לא פחות ממאה ועשרים.

הנך נוטה עתה להשערה — אומד א. שטיינמן במאמר הנ"ל — כי לצים השתלטו על העולם". ואני אומר כי הצרה היא שלא לצים השתלטו על העור לם, אלא אנשים רצינים. כל האסונות המתרחשים בידי רצינים מתרחשים הם. כי האדם המטופל בשעשועים ובי הילולא ובחונא ואיטלולא אינו מסוגל כלל להביא רעה.

אנו היהודים, עם תלוש כלי קרקע תחת הגעלים ובלי שמים מעל לכובע, לקינו ברצינות יותר, מכל עמי תבל, הורחקנו מהחיים הפשוטים, הבריאים, העשויים, שכשכילם אדם נוצר על פני אדמה ונעשינו בעל כרחנו רצינים, מלכד זה ירשנו מהעמים הסלאבים וכיחוד מהרוסים, שבתוכם חיינו, את המלכוד ליה ואת העצבות. "הכה נהעצב" — וזהו תכונה דוסית, עם מדוכא תמיד בידי ערציים, בהיים, כספרות ובתיאטר רון אין אנו אוחבים את ה"האפי" אג דינג", מאוכזבים אנו אם ה"אגדינג" הוא "האפי" ולא רציניטראגי.

ומעשרת הקבין של הרצינות שלקיני בה, לקחה ארץ ישראל לא פחות מתשד עה. אין קיבוץ יהודי בעולם שיהיה כה מתוסר, סאנס אוף יומור" כקיבוצנו בארץ. הסבה מובנת: כל מישוהו היה משהו בעירו ובעירתו. זה היה יו"ד של אגודה ציונית וזה עמד בראש אגוד דת, "דובדי עברית". זה היה הגביר של העיריה נות היה הנכאי בבית התפלה. זה היה הרוקטור היתירי וזה היה הפרר ביוזר היתירי, ערת אנשים מכובדים מאד המתחכים לעצמם ברצינות נורר אה. האוכלוסין בארץ-ישראל, כידוע, משני סוגים הם: אלה שזכו בכד שחיד שוב יהוג את יובלם ואלה המתחכים להורם להתייבל, איך אפשר לצפות מאנ

מסתדרים כבר. הרצינות שבה מתחם כל "גוש" וכל "חוג" לעצמו היא הנודר מת לסבוטג' זה קרוב לשנה המביא עלינו הרפה והרם. תמול הגוש האורתי, היום גוש עלוי גרמניה, מחר גושי ער לים של שאר ארצות תכל, ומדוע לא יהיו מיוצגים כועד גם זקני מושב זקי נים, גם צעירי המזרחי הצעיר, גם התד מורת הא"י, גם מוכרי כשר גמל כשר, גם מכבי האש?

כן, מכבי האש! זה חדשים שפרצה אש מריכה רצינות בין מכבי האש בתל אביב ואין לאל דים לכבותה. יום יום אתה סורא בעתונות הודעות על המל" חמה ועל העולם העומד בלהבות האש בת"א, הכניסו אלינו פוליטיקה של ה"פוז'נאצ קומאנדא" מהעיריות הקטר נות ומעמידים אותה בשורה הראשונה של חיינו, כיאה לאנשים רצינים.

הרצינות הרעילה גם את הנוער שלנו, שבע העוועד נגמר, כידוע, בפילוג בדבר שאלת, "החוסנה" ו"התקה". כדורות שקדמו לנו עמדו לפנינו הבעיה בדבר התפילות, "הודו" ו"כרוך שאמר" — אינו קודמת לאיזו. "לכשו בעית התימנונים. הרצינות גם גורמת שמשח" קי ספורט של הנוער נגמרים אצלנו לעי תים קרבות בהכאת השופט או בתגייה ופציעת משתקים משני הצדדים. "ספורטסמאנים" עליך ישראל!

היה מי שאמר כי יש לנו מזל: הנויים מאשימים אותנו תמיד בהטאים שאין בנו ולפיכך כל לנו לבוא ולהכתיר שם. לו הוקיעו את החטאים שאמנם ישנם בנו, כי אז היה המצב רע כאמת בשבילנו. והנה לפני זמן מועט פירסם סקוטי אחד ספר ובו התאמץ להוכיח שהיהודים הם עם טפש. לא קראתו את הספר ואיני יודע אם נאמרו הדברים מתוך שנאה או לאו, אבל נראה שסוף סוף נמצא אחד גוי שקלע קצת אל האמת. נזהר!

אכן עם לא בינות, חוכא ואיטלולא!

א. ביידין

פ. ס. הריני מתוודה שלא טוב עשוי תי בזה שהוצאתי מסאמרו של א. שטיינמן משפט או שנים והכנתי בהם כוונה זרה לגמרי. עשותי את הדבר רק בשביל להיתלות באיזה פסוק וכבוד מאטרו כמקומו מנה. שטיינמן שיש לו הישוב אהרים.

אימלא היינו רצינים כל כך בי אז היו עיני מס החירות כועד הלאומי

הוא תוחב זוג אצבעות לתוך פיו ושורק ומיד עומדים לפנינו שני סוסים אבירים. שינו עולים עליהם וטסים במהירות הבזק הרחק הרחק, עושים אנב טיסה כל מיני "קונצים" כקוואר קים ממש.

ואחר כך אנו נפרדים איש לעברו וכל אחד יוצא לעבודה התחיימה לו למשך שעות קצרות. כי בעולם שאינו רציני והארם מכיר שתפקידו בחיים היי לולא וחוכא ואיטלולא אין מקום למנצד לים ומנוצלים ושעות קצרות דיין לפד גם בחמה ואדם.